

కోకిల పాటలో
 కోకిలలు
 నిద్ర లేచింది.
 నిద్రలో వాడి,
 వలిగి, చారానికి
 వట్టుతప్పిన పూలు
 జలజలా చాలాయి, మంచం

వసుంతావదయం

నందివాడ వెంకట్రామయ్య

కానీ, యానాడు
 పాలధారలకోక్క
 డీ చెంబు మీద
 కడిచింది
 బోవోంది. అత
 గారికి మతే,
 మడమ రెల్లె

మీదనుండి నడుమెల్లె లేవబోతోంటే.
 గుడ్డిగా వెలుగుతున్న బుడిదీపపు కాంతిలో
 నుగుటిమీది చిరుచెవులు విందువులు లేగిన
 ముంగురుల ముగ్ధమంది మెరమెగా మెరు
 నున్నాయి.

పసినిమ్మపండులాంటి ముఖం, ఉక్కలో
 పడుకోబట్టి, గడ్డిలో కావేసిన మామిడి
 పండ్లతో అయింది. కాటుక కళ్ళపై పచ్చటి
 రెప్పలు భారంగా వారికివ్నాయ్, నిద్ర
 లేచినా, బరువుగాలేచి ఒళ్ళువిగుచుకుంది,
 చీమెనా దూరకుండా విగించిన కిటికీ
 రెక్కలు తెరిచింది. వెన్నెలవెలుగు తెల
 తెలగా మందమెబోతోంది. నందివరనలు
 కనులు విప్పిచూస్తున్నాయ్. మంచుపడిన
 ఆకులు మందంగా గాలికి కడిచి కడలక
 కదులుతున్నాయ్.

చోయిగా ఆరుజెల దుప్పటి కప్పుకొని
 చందమామ వెలుగులో సబోటా చెట్టుక్రింద
 మందంవేసుకు పడుకునేది. చెట్టు మీద
 కోకిల కవిత్వం పాటపాడేది. బస్వేల్చిన
 భర వసంతరావు, రాత్రికి తిరిగివచ్చాడని
 చూచిచూచి, వెన్నెలలో ఒంటరిగా
 వడుకోటానికి భయపెసి, తెలుపున్నీ విదా

యించి లోపలే పడుకుంది. తలుపుతపే
 చప్పుడుక, చెవులు నిక్కపాడుచుకొని
 వేచివేచి నిద్రపోయింది.

క్రిందకు వంగిపోయిన పొడుతిరుగుడు
 పూవు వికసించబోతోంది. కోయిలగానం
 యింకా ఆవలేను. గూట్లో పావురాయిలు
 అప్పుడే 'అవ్ అవ్' మంటూ రెక్కలు
 విప్పిన చప్పుడయింది. తెలతెలని వెన్నెల
 నల నెబాకముండే. తూర్పుదిక్కు అగణా
 రుణమయింది. ప్రకృతంతా చంద్రాస్తమయ
 నూర్వోదయ సంధిలో, ప్రకాంతి విక్రాం
 తమే తపోనిష్టలోవున్న కలన వాసునివలె
 ఉన్నది. పక్షుల కిలకల, కాకుల గావు
 కేలు ఆవిక్రాంతిని విఘ్నం చేయలేక
 పోతున్నాయ్.

ఇంతలో కర్ణాపువేసిన 'అంబా' అన్న
 కేకవిని దొడ్డో కటివేసిన లేగదూడ
 'ఉహాయ్. ఉహాయ్' అంటూ అల్లరి
 చెస్తోంది. అతగారు తాడు విప్పిందల్లేంది.
 ఆవుదూడ దోడుతీసింది తిరిగిదగ్గరకు. క్రితం
 రోజు అత్తిగారితో, ఆవువోలు తను తీస్తా
 నని అడిగింది. అతగారు వాకిలిదోడు
 ఊడవలంపని కొడలి కేచ్చి, ఆవును విడవటం
 తను అట్టిపెట్టకొంది. సతీ! కొడలి సరదా
 చూచి డివార్లుమెంటు భూద్యుకు నేందుకు
 సిద్ధపడి 'అలాగే' అంది.

ఆవుదూడకంటే చలాకీగా పరుగెత్తింది
 కోరికోడలు, అతగారు పాలు దీయటం
 ఎక్కడ మొదలుకెట్టి పోతుండో
 అని. అప్పుడే ఆవుచేసేసింది.
 తోడుమూలు చెంబు క్రిందపెట్టి, దూడను
 లాగి అనతలికట్టు కొయ్యకు కట్టెవేసింది
 అత్తిగారు. కోడలు యిదే సమయం అని
 తోడుమూలు చెంబు చేత్తోపుచ్చుకొని
 పొడుగు దగ్గర కూర్చుని పాలుపిండటం
 మొదలుపెట్టింది. అతగారు వెనుదిరిగి, జరి
 గిన పరిస్థితిని చూచి, చీపురు పుచ్చుకొని
 వాకిలి తిమ్మలం మొదలుపెట్టింది.

పిలికేడి కొరివశ్యయినా, గంగిగోవు
 కడలకుండా పాలుయిస్తోంది. అత్తిగారు
 పాలుపీతుకుతోంటే, పాలధారల సవ్యడి
 తాలిరాగాడి ద్వనులతో మిలితమె, శృత్య
 గీతం పాడుతున్నట్లు ప్రతితెలవారుజామూ,
 'అయ్యిజాయ్యి'మని ప్రతిధ్వనించేది. దార
 కంపు లేకుండా పిగ తీలగా వచ్చేది.

గొంతుక కూర్చొని, తిప్పలను మోకాళ్ళతో
 పట్టి, తలను ఆవుకు పోటిపెట్టి రెండు
 చెతుల్లో తీద్రామని కూక్యోవోయి తూలింది.
 గబాలన వరిగిపజే చెంబును పట్టుకుంది.
 అప్పటికే ఆలస్యమైంది. తిప్పలూ మూడు
 పోల్చిక నిండింది. ఆవు దూడ ఒకేక పట్ట
 తోబోయింది లేగ దూడనప్పటికీ, తన
 తోబోయవు ఉత్సాహాన్ని బలంగావార్చి,
 తాడు తెంపు కొచ్చేందుకు మోటపట్టు పడు
 తోంది. గుర్రువు తెలుగుకొని మెట్టతాడు
 నుండి తలను వాక్కుకొని దబాలున వచ్చింది.
 కోరికోడలు నెగలేక, తీసిన పాలు చాలను
 కొనిలేచింది. వెలి చెంబును అతగారు
 చూస్తే చిన్నతనంగా వుంటుందని, ఆవిడ
 గాడు వచ్చేలోపలే, కుచ్చిలు పెడిదోపి
 క్కుండ కడిగి, దారివేసి పాలుపెట్టింది.

అతగారు కళ్ళాపువల్లి వచ్చి, చూచి
 'అప్పుడే పాలుకూడా పెట్టావులే! ఇంకా
 యేం? పగవాలా! అచవాడు వస్తాడు తెల్ల
 వారునాను బండీకి - వచ్చేటప్పటి కాఫీ
 కామకో-రాత్రి ఎంకుకని రాలేదోవిమిటా?
 బహుశా బండి తప్పిపోయి వుంటుంది.
 భోజనమది ఎక్కడ చేశాడో ఏమిటో - ఈ
 బండీకి వస్తాడు' అనుకుంటూ వెళ్ళి
 పోయింది.

కోరికోడలు "ఆవును ఎక్కడ పడు
 కున్నారో ఏమిటా!" అనుకొని కాఫీకి
 సిగ్గుపెట్టింది.

అత్తిగారి వద్దకు వెళ్ళి "రాత్రి ఎక్కడ
 భోంచేసి వుంటారు?" అని అడిగింది.

'ఆచ హోటల్లోనే భోంచేస్తాడు'
 అంది.

'అయితే పడుకోవటం...?' అవలు
 తీర్చుకోవలసిన సందేహానికి ప్రశ్ని చేసింది.

'ఆ హోటల్లోనే మంచం తీసుకు పడు
 కుంటుంటాడు.'

FREE

అమాల్గమగు మీ జీవితము సౌఖ్య
 కంతముగా నుండుటకుగాను, రాజ
 వెన్మయ్యల సలహాలు వుచితముగా చెప్ప
 బడును. వయస్సు, లోగకూచనలు
 చెప్పవలయును.

Contact
MADAN MANJARI PHARMACY
KALBADEVI
 Ramwadi, BOMBAY-2.

పెరిరావారి
షిమార్
 కుటుంబావికంఠా
 ఉపయోగపడు దగ్గు నివారిణి
 అన్ని హాపుంహా దారకును

వ్యాపార వివరములను ప్రాయంకి
 షెర్ ప్రెస్ పెరిరా ప్రైవేట్ లి.
 మద్రాసు-7

కువ్వారి మాత్రలు (Regd)

ముకుతాలములో అనేక బాణుపజే
 ప్రీలకు అనుకూ మైన బొంబం సాచా
 రు. 8. స్పెషల్ రు. 8. ఎకస్ట్రా
 స్పెషల్ రు. 8. పెద్ద ముందుల మోపు
 లన్నింటిలో దొరుకును.

P. Deves & Co., (AP), Calcutta 40

అప్పటికి మంచు చిప్పింది, ఆరుణ కాంతులనుప్పు తెలలి కాంతి చొచ్చుకొని వస్తోంది. పక్షులు నెచ్చులు విడచి ఆహారా స్వేదనకు బయలుదేరి పోతున్నాయి. గొంగళి కప్పకొని, గొర్రె-కాపరి మందిన తోలుకు వెదుతున్నారు. ఊరు ముప్పునుండి కూలొ 'వోలకూరా' అంటూ కొడికూత లాగా వివచిస్తుంది.

చికటి చాటుని నీళ్ళు తెచ్చుకొనేపడుచు పిల్లలు తెల్లవారిపోతోందిని, త్వరగా బిందె లను చంకన వెట్టుకొని, అందల చప్పళ్ళతో నెరువుకు వెదుతున్నారు పాలేరు బుడ్డాకు వస్తు పిరుదుకుంటూకచ్చి సావిడి బాగు చేయూం మొదలు వెట్టాడు. కొత్తకోడలు అజమామిషి గా సావిడి దగ్గరకు వెళ్ళింది.

*రాత్రి గొడకు మేత వెయ్యకుండానే వెళ్ళిపోనూవేరా? అయ్యగారు లేరనా? అంది.

పాలు త్రాగిన ఆవునూ, అమిపోతానూ గా వొడ్డిని విడిచి పరుగులు తీస్తోంది. బుజాలమీద బిందె లెత్తుకొచ్చే ఆ పసుచు లను బెదుకొట్టింది. కంగారుగా వేసిన అందల మ్రోతకు తన మేత గంటల చిరుభయని నంత తిరిగింది అంగులో ఒకసదుచు ముద్దొచ్చే

ఆ దృశ్యాన్ని చూస్తున్న కొత్తకోడలు మనసు ఉప్పొంగి, పూలుకొనే తేగదూక మెళ్ళో దండ కడనామని, దుదదబా పూల చెట్టువద్దకు వెళ్ళింది.

తన ఆసంధాన్ని తెలియజెప్పటానికి చెంతి భర్తలేడు. ఈ ఒక్క రాత్రికే భిం సం దర్శనం లభించి యుగయుగాలె నల్లు బాధ పడింది తన విదవోన్ని, ఆ వసంతోదయాన వలపు తెలపులతో వెళ్ళి చూడవోంది. ఆ తెల పుల మధ్య, పువ్వులుకూర్చి చక్కటి మాల కట్టింది. వసంతరావులేని వసంతోదయంకొర తిగా తోచింది. మాల మెళ్ళో వేదామని ఆవునూడకోసం వెళ్ళింది. అది ప్రాస్తు తిరు గును పూవు మీదపడిన ప్రసన్న కిరణాలను పరిశీలిస్తున్నట్లు మందుంది కొత్త కోడలు చెంతిను వళ్ళేసరికి, చిలగాలుగా పరుగె తింది. పట్టుకోవాలని వెంటపడింది కొత్త కోడలు.

అత్తగారు, వొడ్డినపడి కొత్త కోడలు వేస్తున్న చిందులూ, కోడెమాడ చిందులూ విద్వారంగా చూస్తోంది. చెతికి చిక్కి-చిక్క నల్లువచ్చి, తిప్పించుకు పారిపోతున్న కోడె దూకను వసంతరావునచ్చి పట్టుకున్నాడు. కొత్తకోడలు పరుగు దూడదగ్గర అగింది. 'నిమిటాచిందు' లన్నాడు వసంతరావు.

అతని గొడవ

అదైకిచ్చిన పెద్దబంగళా పై అంతస్తులో ఉంటున్న ఇంటి యజమాని దగ్గరకు అర్ధరాత్రి అదైకుంటున్న ఒకాయన వచ్చి నూటిగా యిలా ప్రశ్నించాడు. 'ఏమండీ. అర్ధరాత్రి అస రాత్రి భర్తతో కయ్యాలాడే గయ్యాలి ఇగుగు పొరుగునాళ్లకు నిద్రాభంగం కలిగిస్తోంటే మీరు కల్పించుకోలేం?'

యజమాని: మీరా ప్రక్క పొరుగున వుంటున్నారా?

"కాదు-నేనామె భర్తనే"

అని ఆయన తటాలున నమా ధానం యిచ్చాడు.

అని చూపులతో నే సమాధానమిచ్చి మాడకు వేదామనుకున్నదండ వసంతరావు మెళ్ళో